

TOOLKIT FÖR BEMÄKTIGANDE AV OFFER UTSATTA FÖR HATBROTT MED ANTIZIGANISTSIK MOTIV

Denna guide utvecklades inom ramen för projektet **TAG-ARM - Motverka antiziganism mot romska EU-migranter i Malmö** (2019 – 2020) av Skåne Stadsmission i samarbete med Polisens Demokrati- och Hatbrottsgrupp Region Syd och delfinansierades av Europeiska Unionen. Vi hoppas att denna guide ska användas av andra organisationer som arbetar med liknande frågor. Därför finns detta dokument på fyra språk: engelska, svenska, rumänska och romani.

Det här projektet är finansierat av Europeiska Unionen:
Rättigheter, Jämlikhet och Medborgarskapsprogrammet (2014-2020)

Ansvarsfriskrivning:

Innehållet i detta dokument återger endast författarnas åsikter. Europeiska unionen är inte ansvarig för hur informationen i detta dokument används.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INTRODUKTION	3
WORKSHOPENS UTFORMNING	3
WORKSHOP 1 : HATBROTT	4
WORKSHOP 2: BEVISSÄKRING	8
TILLÄGG - CHECKLISTA POLISANMÄLAN	10

INTRODUKTION

Denna guide har tagits fram av Skåne Stadsmission i samarbete med Civil Rights Defenders inom ramen för projektet *TAG-ARM - Motverka antiziganism mot romska EU-migranter i Malmö (2019 – 2020)* har som syfte att hjälpa de romska EU-medborgarna som försörjer sig i Malmös gatumiljö genom att erbjuda kunskap och verktyg som vägledning för målgruppen att både hantera hatbrottsmotiverade övergrepp samt veta hur man bäst dokumenterar dessa övergrepp. Ett annat viktigt syfte är att uppmuntra målgruppen att polisanmäla hatbrott de utsätts för. Målgruppen har generellt en låg utbildningsnivå och dåliga språkfärdigheter i svenska och engelska. Vi har anpassat guiden med hänsyn till dessa faktorer och utformat vägledningen för att motsvara målgruppens behov av upprättelse och rättvis behandling.

Aktiviteterna redovisade här sker till stor del i samarbete med Polisens Demokrati och Hatbrottsgrupp Region Syd. Polisens medverkan fyller två viktiga funktioner. Främst hoppas vi på att mötet mellan målgruppen och polisen och specifikt det faktum att polisen engagerar sig i målgruppens problembeskrivningar, hjälper att motverka den rådande brist på tillit som målgruppen har mot myndigheter i allmänhet samt polisen i synnerhet. Denna brist på tillit är djupt förankrad och har historiska förklaringar. Därför betraktar vi det som positivt att potentiella offer för hatbrott också får möjligheten att föra en direkt dialog med representanter för polismyndigheten. Den andra viktiga funktionen är den direkta vägledning polisen kan ge målgruppen till exempel att hantera en situation där personerna blir utsatta för hatbrott och tips på hur man säkrar bevis för det inträffade. Vår förhoppning är att anmälningsbenägenheten ökar och de insamlade bevisen blir tillräckliga för en eventuell rättslig prövning.

Vår avsikt är att detta kursmaterial ska användas av andra organisationer som arbetar mot hatbrott och rasism. Guiden är strukturerad i två tydliga delar: ena delen där vi beskriver generell information samt de metoder vi har implementerat inom projektets ramar och dessa går att användas som de är och den andra delen (inramad text) som består av egna erfarenheter och exempel som går att anpassa även för andra organisationers behov och utgångspunkt.

Inom ramen för detta projekt har vi använt oss av tre olika metoder för att informera och bemäktiga målgruppen gällande deras rättigheter samt den rådande lagstiftningen om hatbrott: workshops, återkommande informationsträffar samt individuella informationsmöten. Utöver detta har vi erbjudit rådgivning till de personer som utsatts för hatbrott, dokumenterat de inträffade övergreppen i våra dokumentationsmallar, erbjudit hjälp med att upprätta en polisanmälan samt gett stöd under utredningsprocessen. I denna guide beskrivs ingående de tillämpade metoderna vi använt i de workshops vi har hållit.

WORKSHOPENS UTFORMNING

På grund av målgruppens utsatta position och en ofta låg utbildningsnivå och med avsikten att med bibehållen koncentration har vi kommit fram till att den mest effektiva formen för workshops är att organisera två korta sessioner. Vi har valt råd- och stödcentret Crossroads som plats för att en majoritet av målgruppen besöker centret dagligen, känner sig trygga där och har tillit till personalen. Då de flesta besökare lämnar centret innan kl. 10, därför har vi valt att starta tidigt på morgonen. För att locka många deltagare begränsar vi workshopen till max en och en halv timme. Så långt som möjligt hålls båda sessionerna på varandra följande dagar.

WORKSHOP 1: HATBROTT

DAG 1 - TEORETISK DEL

1. VAD ÄR HATBROTT?

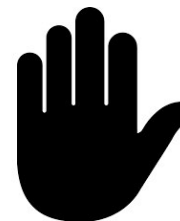
- ➔ Rådgör med gällande lagstiftning i det land som är relevant.
- ➔ **Den svenska definitionen:** Hatbrott är ett samlingsnamn för ett motiv att begå olika brott. Hatbrott innebär att någon angriper eller kränker en person eller en grupp av människor på grund av deras uppfattade ras, hudfärg, etniska bakgrund, trosbekännelse, sexuella läggning eller könsöverskridande identitet eller uttryck. Den utsatta behöver inte ha egenskapen ifråga utan det räcker om gärningspersonen tror eller uppfattar att denna har det eller anser att denna representerar en grupp människor med sådana egenskaper, exempelvis ett visst etniskt ursprung eller religion.
- ➔ **European Union Agency for Fundamental Rights (FRA):** "Övergrepp och attacker motiverade av rasism, främlingsfientlighet, religiös intolerans eller fördomar mot en persons funktionsvariation, sexuella preferenser eller könsidentitet är alla exempel på hatbrott. Dessa brott kan drabba vem som helst. Men oavsett vem offret är så drabbar en sådan attack inte enbart den enskilda personen bör också ses som en attack på EU:s ansvar för demokrati samt grundläggande värden som jämlikhet och ickediskriminering". (<https://fra.europa.eu/en/theme/hate-crime>)

EXEMPEL PÅ MISSTÄNKT HATBROTT I MALMÖ

- ◆ Många personer som tigger på olika ställen har blivit hotade, skrämde, förolämpade, bespottade, attackerade, bestulna eller slagna.
 - ◆ En kvinna utanför en affär har blivit spottad på och sparkad.
 - ◆ En annan kvinna har först blivit bestulen på pengarna i koppen och sedan bespottad och förolämpad.
 - ◆ Flera personer har fått sina tillhörigheter såsom kläder och sovsäckar skurna med ett vasst föremål.
 - ◆ Många vittnar om män som erbjuder dem pengar för sexuella tjänster.
 - ◆ Många som har blivit utsatta vittnar om en stark rädsla att de ska bli allvarligt eller permanent skadade då de upplever att gärningsmännen med tiden eskalerar våldet.
- ➔ Frågor: Har ni blivit utsatta för något av detta? Hur många av er har upplevt eller bevittnat hatbrott?

2. VAD SKA MAN GÖRA OM MAN BLIR ETT OFFER?

- ➔ Det är rekommenderat att om någon kränker eller försöker göra dig illa så är det viktigt att du skyddar dig själv.
- ➔ Det är rekommenderat att resa sig upp och med hög röst ropa: "Stopp!" "Hjälp!" "Polis!". Offret kan signalera stopp med hela handen mot den som attackerar. Befinner sig offret på allmän plats där folk passerar förbi blir detta en tydlig markering och förbipasserande kan då lättare uppmärksamma situationen och uppmärksamhet riktas mot förövaren.

Hey! This person may have been subjected to hate crime and needs your help.
The person does not speak Swedish.

If the situation is serious, call the police 112 or 114 14

You are also welcome to contact us and describe what has happened or what you have witnessed. We work at Skåne Stadsmission with a project documenting hate crime.

You reach us at **0763-17 50 62**

Read more on skanestadsmission.se/hatbrott

This project is financed by the European Union Rights, Equality and Citizenship Program (2014-2020)

If someone threatens you, offends you, spits on you, hits you, throws something on you, or destroys your property because you are Roma, you beg or collect bottles or cans, then this may be a HATE CRIME.

Is it urgent? Call **112** and, say **HELP** (it's free of charge).

It's not urgent? Call **0763-17 50 62** (leave a message if we do not respond).

Show this card to a passer-by you think will help.

- ➔ Med hjälp av ett laminerat kort (med info på två språk - det talade språket i respektive land samt offrens modersmål) kan personen som utsätts för en attack kontakta förbipasserande. I texten ska det framgå att personen förmodligen är offer för ett pågående hatbrott och behöver hjälp. Den förbipasserande ombeds att tillkalla polis om det är nödvändigt. På baksidan av kortet finns kontaktinformation till projektmedarbetarna samt till polisen.
- ➔ Det är rekommenderat att offren ska, om situationen tillåter, försöka dokumentera attacken till exempel med mobilen. Fotografier, video eller ljudinspelningar kan utgöra viktiga bevis och hjälpa polisen att identifiera förövaren.
- ➔ Det är rekommenderat att även kontakta projektmedarbetare och berätta om händelsen.
- ➔ Vid akut fara är det rekommenderat att ringa 112 och säga "Help!". Det ska påpekas att det kan vara nödvändigt att även ange namnet på staden man befinner sig i samt en mer exakt platsangivelse (som till exempel namnet på butiken personen befinner sig framför eller gatans namn och nummer).

3. HUR KAN PROJEKTMEDARBETARE ELLER VOLONTÄRER HJÄLPA TILL?

- ➔ Projektmedarbetare kan ta sig till platsen där offret för ett hatbrott befinner sig efter ett angrepp och ge adekvat stöd.
- ➔ Adekvat stöd kan bestå av rådgivning, hjälp med att dokumentera händelsen samt hjälp med att upprätta en polisanmäla. Om det behövs kan projektmedarbetarna hjälpa offret att uppsöka relevant vård.
- ➔ Den utsatte uppmanas att ringa till projektmedarbetarna under vanlig arbetstid samt lämna meddelande om att bli kontaktad om man behöver hjälp utanför den vanliga arbetstiden. Under speciella omständigheter kan projektmedarbetarna göra undantag med telefonkontakt utanför arbetstiden.

VAD GÖR POLISENS DEMOKRATI- OCH HATBROTTSGRUPP?

Enheten jobbar med att utreda hatbrott och skydda grundläggande fri- och rättigheter, samt att öka kunskapen om hatbrott externt hos allmänhet och andra organisationer samt internt inom polisen.

Exempel på hatbrott:

BROTT MED FÖLJANDE MOTIV

- ➔ **Ras:** när gärningspersonen uppfattar att du har en annan hudfärg eller utseende.
- ➔ **Ursprung:** när gärningspersonen uppfattar att du kommer från ett annat land eller tillhör en viss folkgrupp.
- ➔ **Tro:** när gärningspersonen tror att du har en vis religionstillhörighet som t.ex. kristendom, judendom eller islam.
- ➔ **Sexuell läggning:** gärningspersonen t.ex. tror att du gillar någon från samma kön.
- ➔ **Könsöverskridande identitet** eller uttryck när gärningsmannen tror att du är en transperson.

HETS MOT FOLKGRUPP: När en eller flera personer sprider hat eller uttrycker missaktning mot en grupp människor på grund av hudfärg, ursprung, tro, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet eller uttryck..

OLAGA DISKRIMINERING: När en näringsidkare eller myndighet inte tillämpar samma villkor för alla kan de dömas för olaga diskriminering. Näringsidkare är till exempel livsmedelsbutiker, bilhandlare och restauranger. Myndighet är t.ex. Polismyndigheten, Skatteverket eller ett sjukhus.

- ➔ Dokumentation av inträffade hatbrott är en prioritet i projektets arbete. Det är viktigt att samtliga hatbrott dokumenteras, även i de fall där offren inte polisanmäler attacken. Offren kan alltid välja att förbli anonyma i projektets dokumentation. Dock så behövs personuppgifter vid upprättandet av en polisanmälan.
- ➔ Den som polisanmäler kan få stöd av projektet under hela processen, från anmälan till en eventuell rättslig prövning. Vi kan också hjälpa till översättning av domen och beslut om skadestånd.

4. VAD HÄNDER EFTER EN POLISANMÄLAN?

Polisen utreder händelsen genom att inleda en förundersökning. När polisen är klar med sin utredning ska åklagaren fatta beslut om åtal ska väckas, det vill säga om händelsen ska gå vidare till domstol. Om det inträffade får en rättslig prövning har man som brottsoffer rätt till målsägandebiträde, det vill säga en jurist som hjälper en vid förhandlingen i rätten. Målsägandebiträdet utses av domstolen och kostar inget. Är det ett allvarligt brott kan målsägandebiträdet utses tidigare och vara med dig redan på polisförhör. Om det behövs ska rätten ordna tolk till förhandlingen. Målsägandebiträdet ska även hjälpa dig att yrka skadestånd från den som utsatt dig för brottet. När domen kommer får man också veta om man har rätt till skadestånd.

DAG 2 - PRAKTISKA ÖVNINGAR

5. REPETITION GENOM ROLLSPEL

Här tänker vi att genom rollspel blir det lättare både att illustrera och memorera viktig information som vi gått igenom dag 1. Rollspel kan utformas på många sätt men vi tänker att genom att simulera verkliga situationer och visa hur man kan reagera när man blir utsatt för en hatbrottsmotiverad kränkning så rustar vi vår målgrupp med nya verktyg.

I denna workshop fokuserar vi med hjälp av övningar på två viktiga situationer:

- ➔ Ett första scenario där offret för en attack försöker ringa 112 under omständigheter där hen inte talar svenska eller engelska. I denna övning kommer offrets roll att spelas av en av projektmedarbetarna. Polisens roll i änden av telefonlinjen spelas av en av de deltagande poliserna. I denna scenario blir deltagarna i målgruppen åskådare.
- ➔ Ett andra scenario där offret försöker göra en polisanmälan men inte vet exakt vilka händelsedetaljer som är viktiga att lyfta fram. I denna övning kommer rollerna att vara exakt samma som i en verklig situation: alla kommer att spela sin egen roll. De deltagande poliserna kommer att formulera de grundläggande frågorna och offrets roll kommer att spelas av en deltagare från målgruppen. Om möjligt kan övningen upprepas med ett annat offer. För att kunna kontrollera den ackumulerade kunskapen kan ett rollbyte göras där den nuvarande polisen spelar offrets roll och en deltagare från målgruppen spelar rollen som polis genom att ställa frågorna som hen har förstått.

Efter dessa två övningar kommer korta slutsatser att dras och en utvärdering kommer att göras av deltagarna.

6. VARFÖR ÄR HATBROTT VIKTIGA ATT KARTLÄGGA OCH UTREDA?

- ➔ För den drabbades egna självkänsla, den personliga integriteten och människovärdet.
- ➔ För att få till en förändring i bemötandet av gruppen romska EU-medborgare.
- ➔ För att visa att hatbrott får rättsliga konsekvenser, att utsätta andra för den skada och kränkning som hatbrott innebär gör man inte ostraffat.
- ➔ För att visa andra EU-länder att resultaten av detta projekt går att reproducera.

7. DEN ALTERNATIVA METODEN

ELLER KOMPLETTERING TILL PRAKTISKA DELEN I WORKSHOP 1

FALLDISKUSSIONER

- ➔ Deltagarna delas i tre grupper (grupperna kan vara fler eller färre beroende på antal deltagare och medarbetare).
- ➔ Två medarbetare sitter med i varje grupp för att underlätta samtal samt dokumentera. Det är rekommenderat att en av deltagarna ska vara anställd i projektet och den andre representant för polismyndigheten.
- ➔ Varje grupp får ett fall att samtala om under 20 minuter.
- ➔ Efter samtalen samlas alla deltagare och återger slutsatserna för hela gruppen.

EXEMPEL PÅ FALL FRÅN VÅRT PROJEKT

(exemplen är verkliga - namnen på personerna är ändrade)

FALL 1 – DELIA

(FALL AV TRAKASSERI)

Delia tigger framför Coop och ungefär två gånger per vecka kommer en man som först efter att ha tittat sig omkring för att försäkra sig att han inte är iakttagen går fram till Delia och spottar åt hennes håll. De gånger han känner sig mer säker går han ända fram och spottar henne i ansiktet och säger kränkande saker.

FRÅGOR:

- ➔ Är detta ett hatbrott?
- ➔ Hur kan man bevisa att det handlar om hatbrott?
- ➔ Finns det bevis? Vittnen?
- ➔ Bör man polisanmäla?

MEDARBETARNAS SLUTSATSER:

- ◆ Gruppen har dragit slutsatsen att händelsen kan utgöra hatbrott och samtalet har handlat om hur detta ska gå att bevisa.
- ◆ Deltagande polis föreslog att offret direkt efteråt skulle uppsöka en polisstation och upprätta en anmälan samt tipsade att det finns möjlighet att ta ett DNA-prov på gärningsmannens saliv. Vidare blev polisens representant av samtalen med deltagarna ur målgruppen chockad av hur vanligt förekommande dessa kränkningar verkar vara. Hen ville uppmuntra alla som blir utsatta att polisanmäla.

FALL 2 – ALEXANDRA

(FALL AV SEXUELLT TRAKASSERI)

Alexandra tigger utanför en butik. En man, cirka 40 år gammal står i närheten. Det verkar som om han väntar på någon. Efter en stund tar han fram en sedel ur fickan och visar den för Alexandra samtidigt som han gör tecken att hon ska komma till honom. Alexandra tror att han ville hjälpa henne så hon går fram till honom. Då pekar mannen mot den offentliga toaletten i närheten och signalerar att han är intresserad av att betala för sexuella tjänster. När Alexandra förstår vad han var egentligen vill, säger hon åt honom att låta henne vara ifred och hon springer därifrån. Efter en stund återkommer mannen och fortsätter göra obscena tecken.

FRÅGOR:

- ➔ Vilket sätt är mest lämpligt för Alexandra att agera på?
- ➔ Är detta ett hatbrott?

MEDARBETARNAS SLUTSATSER:

- ◆ Samtalen har fokuserat på de fall där olika män försöker köpa sexuella tjänster från kvinnor som tigger.
- ◆ Att köpa sex är ett lagbrott i Sverige.

- ◆ Några av de deltagande kvinnorna ansåg att de hade kunnat acceptera om mannen isåfall endast försökte en gång och kunde acceptera att bli avvisad utan att göra återkommande försök.
- ◆ Gruppen har slutligen enats om att det hade varit bra om samtliga fall av försök till sexköp blev polisanmälda. Särskilt om den utsatta personen upplevde obehag eller rädsla i samband med försöken.
- ◆ Gruppen har också pratat om vikten av bevissäkring (såsom vittnen, fotografering eller filmande) och vikten av att dokumentera tidpunkten och platsen för händelsen och framförallt en detaljerad beskrivning av gärningspersonens utseende.

FALL 3 – ZOLTAN

(ETT MÖJLIGT FALL AV MAKTMISSBRUK)

Zoltan står och tigger i en korsning mellan bilar som stannat vid trafikljuset. En förbipasserande polisbil stannar bredvid honom och en av poliserna i bilen säger någonting till honom. Han försöker kommunicera att han inte förstår vad hen sade varefter poliserna i bilen går ut och kontrollerar hans kläder och därefter tar in honom i polisbilen. Poliserna kör iväg utanför staden, vid en skogskant där de tar ut Zoltan från bilen och slår han tre gånger (två gånger med knytnäven och den tredje gången med en spark).

FRÅGOR:

- ➔ Har polisen rätt att köra iväg någon och lämna denne på ett långt avstånd från staden?
- ➔ Har polisen rätt att slå en person?
- ➔ Kan denna händelse utgöra hatbrott?

DELTAGARNAS SLUTSATSER:

- ◆ Gruppen diskuterade under vilka omständigheter som polisen har rätt att plocka upp en person och lämna av hen långt utanför staden. Detta är tillåtet för polisen att göra i de fall personen stör den allmänna ordningen (att tigga i trafiken är en sådan exempel) men dock endast efter att utan resultat ha försökt få personen att sluta med det som utgör själva störningen.
- ◆ Gruppen pratade också kring de svårigheter det uppstår att ta sig tillbaka när man saknar busspengar, kanske inte hittar någon kollektivtrafik och inte kan läsa skyltarna för att hitta rätt riktning.
- ◆ Gruppen tog också upp hur vissa ur målgruppen kan reagera negativt med höjda röster och skrik när poliser närmar sig dem. Alla i gruppen kunde enas om att detta inte var en lämplig reaktion då det kan även förvärra situationen.
- ◆ Den gemensamma slutsatsen handlade om förståelse för att polisen har befogenhet att använda ett proportionellt större våld än den möter men att det inte är ok att slå någon. Denna typ av fall kan utgöra maktmissbruk. Om det hade gått att bevisa att motivet för det utövade våldet handlade om Zoltans etnicitet så hade det handlat om hatbrott.

WORKSHOP 2: BEVISSÄKRING

DAG 1- INFORMATION OCH NYTTIGA VERKTYG

Syftet med denna workshop är att belysa vikten av bevissäkring vid brott där det bakomliggande motivet utgörs av hat. Vi har kommit till slutsatsen att praktiska övningar är avgörande för att underlätta för målgruppen att förstå och snabbt applicera metoderna och verktygen för att både skydda sig vid attacker samt säkra bevis för en eventuell rättslig prövning.

1. FOTO, VIDEO- ELLER LJUDINSPELNINGAR

- ➔ Att dokumentera händelseförloppet är väldigt viktigt för en framtida förundersökning och rättslig prövning av det man blivit utsatt för.
- ➔ Att undersöka samtliga deltagares mobiler för att se vilka möjligheter och begränsningar det finns för inspelning av ljud, video eller fotografering. Första steget är att identifiera vilket operativsystem mobilerna använder. Utifrån det kan man skapa två grupper indelade efter kriterierna smartphone/

gammal telefon och därefter dela ytterligare i grupper baserade på OS. Således får vi totalt tre grupper: gamla mobiler i den första, Android-användare i den andra och iOS-användare i den tredje.

- Alla deltagare uppmanas att bekanta sig med sina mobilers möjligheter och begränsningar och medarbetarna hjälper alla att hitta det snabbaste och mest effektiva sättet att starta en inspelning på eller ta ett foto.

2. RISKBEDÖMNING OCH SÄKERHET

- Det är viktigt att deltagarna förstår att deras egen säkerhet är den viktigaste prioriteringen att ingen ska utsätta sig för onödiga risker i syfte att säkra bevis vid ett övergrepp.
- Det kan upprepas att nödnumret är 112. I grupper kan vi installera appen 112 på de mobiler som tillåter det och vi förklarar fördelarna med att ringa 112 genom appen, SOS Alarm ser då den exakta position man befinner sig på och deltagarna slipper förklara vart hjälp ska skickas.

3. DOKUMENTATION AV HÄNDELSEFÖRLOPP OCH DETALJER

- Det är viktigt att prata om fastställandet av den exakta platsen för incidenten och även andra relevanta detaljer såsom om det finns några övervakningskameror i närheten (som det brukar finnas vid ingångar till matbutiker).
- Det är viktigt att offret dokumenterar tidpunkt och datum för incidenten.
- Det är viktigt att dokumentera detaljer om gärningspersonen som: vad hen sade, gjorde, utseende, speciella kännetecken, kläderna, registreringsnummer (om fordon förekom).
- Ett praktiskt sätt att dokumentera detaljer tidigt är om offret efter incidenten kan göra en ljudinspelning med alla detaljer hen kommer ihåg. Eller skriva ned dem.

4. VITTNEN

- Vittnen kan vara avgörande i många fall för om ett brott kan bevisas. Om det finns vittnen till en incident så är det viktigt att försöka få deras kontaktuppgifter och viktigast ett telefonnummer som man kan nå respektive vittne på. På samma sätt kan offret ge det "gula kortet" till eventuella vittnen så att de kan kontakta projektmedarbetarna om den incident de bevittnat.
- Den "gula kortet" som projektet tagit fram innehåller också en uppmaning till vittnen att kontakta polisen om de bevittnat en attack på en EU-migrant. Detta kan också hjälpa polisen inför en eventuell utredning av incidenten.

DAG 2 - PRAKTISKA ÖVNINGAR

5. ROLLSPEL

- Projektmedarbetarna spelar upp tre olika roller under rollspelets gång: offrens, angriparens och vittnets.
- Offret spelar upp och visar hur hen går till väga för att både säkra bevis om det är möjligt under själva attacken samt efteråt dokumentera detaljer av incidenten.
- Offret närmar sig vittnen och ber dem vittna om händelsen för polisen utan kunskaper i svenska eller engelska.
- Offret använder sig av appen 112 för att ringa nödnumret och kommunicerar vad som inträffat.

6. TÄVLING

Här skapar vi olika grupper utifrån vilka mobiler och operativsystem som de medverkande i målgruppen har tillgång till, gamla mobiler eller smarta med antingen Android eller iOS.

- Hänsyn kommer att tas till de deltagare som endast har tillgång till gamla mobiler som troligen endast kan spela in ljudfiler.
- Den projektmedarbetare som kommer att spela angriparens roll kommer att göra detta kort under cirka en minut eller två. Deltagarnas uppgift kommer att vara att dokumentera så många detaljer som möjligt av den uppspelade händelsen.
- Efteråt kommer vi tillsammans att gå igenom alla deltagares dokumentation och inspelningar.
- Juryn utser flera vinnare baserad på mängden insamlade bevis om gärningspersonen och händelsen. Juryn kan till exempel bestå av representanter för polisen.
- Symboliska vinster delas ut.

TILLÄGG - CHECKLISTA POLISANMÄLAN

Denna checklista har utvecklats inom ramen för ett EU-finansierat projekt som drivs av Skåne Stadsmission i samarbete med Civil Rights Defenders. Projektets mål är att motverka hatbrott riktade mot EU-migranter av romsk etnicitet som vistas i Malmö.

SYFTE

Denna checklista är avsedd som praktisk vägledning för att underlätta polisanmälningar av hatbrottskaraktär. Checklistan är framtagen på fyra olika språk: engelska, svenska, rumänska och romani. Vår förhoppning är att detta material ska användas av personer ur vår målgrupp som blivit utsatta för hatbrott men också av andra aktörer inom EU som arbetar stödjande med offer för hatbrott oavsett om motivet till övergreppet utgörs av hudfärg, etnicitet, religion, kön eller sexuell identitet.

När man upprättar en polisanmälan är det av högsta vikt att all relevant information finns med i anmälan. Detta är särskilt viktigt när det gäller hatbrott eller hets mot folkgrupp av två anledningar. Den första anledningen är för att öka möjligheten att polisanmälan leder till en utredning eftersom hatbrott ofta inte är prioriterade i många av medlemsländerna. Den andra anledningen är för att försäkra sig om att brottet registreras som ett brott motiverat av fördomar. Vilket i praktiken innebär att polisen som upprättar anmälan registrerar brottet som ett "hatbrott". En rapport från 2018 från den Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA), med titeln "Hate crime recording and data collection practice" ("Dokumentation och insamling av uppgifter rörande hatbrott") visar att uppmärksammandet och dokumentationen av hatbrott är ett problem i de flesta medlemsstaterna.

CHECKLISTA FÖR EN VÄLGJORD POLISANMÄLAN

Om möjligt, konsultera den nationella lagstiftningen för Hatbrott och Hets mot folkgrupp innan du rapporterar för att göra dig bekant med de olika typerna av motiv som finns i medlemsstaten där brottet skedde. Definitionen varierar mellan olika EU-länder.

Om möjligt, konsultera den nationella lagstiftningen för att kunna förklara för polisen vilken typ av brott du blev utsatt för (till exempel: trakasserier, hot, smädelser, sexuellt övergrepp, misshandel, skada av egendom, diskriminering).

- Beskriv händelsen så detaljerat så möjligt.
- Ge polisen dina kontaktuppgifter.
- Gör det tydligt för polisen som tar upp anmälan att du anser dig blivit utsatt för ett hatbrott eller hets mot folkgrupp.
- Beskriv detaljerat varför du anser att det var ett hatbrott eller hets mot folkgrupp. Ange varför du tycker brottet var motiverat av fördomar för att du tillhör en specifik grupp och ange tydligt vilken typ av fördomar (hudfärg, ras, etnicitet, nationalitet, religion, sexualitet, social status, funktionsnedsättning, etc.). Vad sa förövaren till dig?
- Förklara hur du kände under och efter brottet.
- Uppge exakt tid och datum för när brottet skedde.
- Uppge den exakta platsen för brottet.
- Uppge om brottet gav upphov till några skador och beskriv dem detaljerat.
- Beskriv förövaren/förövarna så detaljerat som möjligt (kön, ålder, höjd, kroppsbyggnad, hårfärg och längd, hudfärg, skägg, klädsel, talat språk, speciella kännetecken som tatueringar, ärr och/ eller födelsemärken). Uppge om du känner förövaren/förövarna.
- Begick förövaren brottet som privatperson eller som tjänsteperson?
- Om det är relevant, beskriv fordon: märke, färg, modell, registreringsnummer. Skedde brottet medan förövaren framförde fordonet? I vilken riktning körde hen?
- Bevittnade någon brottet? Uppge så mycket information om vittnen som möjligt: namn, kontaktinformation, hur de såg ut, om du kände dem, etcetera.
- Försäkra dig om att du får en kopia av polisanmälan (målsägandekopia) och även polisanmälan K-nummer (diarienummer).